

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Peccatis Et Gratia, Fide, Spe, Et Charitate

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Punct. Diff. 1. Quæ definitio & conditiones meriti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82969](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82969)

Punctum Difficultatis I.

Quæ Definitio & conditiones Meriti?

ita huic quando voluerit ipse det finem; quem si dat ante imminuentem lapsum, facit hominem perseverare usque in finem.

ASSERO 5. Hoc ipsum quod est decedere in gratia, vel maxime formaliter perseverantiam. Ita S. Thom. in epist. ad Rom. c. 8. Lect. 6. Bonum hominis non solum consistit in quantitate charitatis, sed præcipue in perseverantia usque ad mortem, & Ratio est; quia hoc solo ablato, & reliquis positis, aufertur. Rursus reliquis ablatis, hocposito, salvatur tota ratio finalis perseverantiae.

QUÆRITUR 2. Quid quasi à parte Dei dicat perseverantia?

ASSERO 1. Quod non dicat aliquid habituale. Ratio. quia de illo PP. non meminerunt; & illud, quod est habituale in nobis, est gratia cum habitibus supernaturalibus, ad quos ipsos ut in nobis perseverent; indigemus perseverantiae gratia.

ASSERO 2. Perseverantiam tribus assertis prioribus explicatam, stare ordinarie in collectione plurium gratiarum. Ratio quia cum illæ perseverantiae involvant pluralitatem aliquam actionum, vel quasi actionum, hoc ipso depolunt plures gratias actuales: quarum: quia singulæ non sunt perseverantiae, fit ut tota nonnulli collectio dicatur donum illud.

ASSERO 3. Quod donum perseverantiae dicat universaliter & gratias externas, & internas; externas quidem; ut talem dispositionem physicam hic & nunc ad mortem, quod commune est adultis & infantibus, in adultis amotionem occasionum ad malum &c. dicit item donum perseverantiae Interiores gratias. Interiores autem gratiae stant in illuminatione ex parte intellectus, affectione ex parte voluntatis. Et quidem quod externa illa gratia pertineat ad perseverantiae donum; citatus est locus ex Lib. de Bono Persev. Videre à veritate. qui supra est citatus, quod autem ad perseverantiam spectent interiores gratiae colligitur ex necessitate gratiae interioris, alias probata.

QUÆSTIO III.

De Merito.

EFFECTUS actualium gratiarum in usum deductarum, est meritum. gratia etiam habitualis datur, tanquam radix merendi, dignificativumque meritum. Unde præsentem locum deposcit sibi tractatio de merito.

DIFFICULTAS I.

De Merito secundum se.

TRACTABIMUS imprimis de Definitione meriti, deinde de ejusdem conditionibus.

EXPLICAT 1. Meritum Ripalda d. 71. quod sit obsequium cedens in utilitatem, aut honorem alterius, volentis illud munere aliquo compensare. *Hec Explicatio*

NON SATISFACIT. Tum quia: quantum fieri potest, per membra divisionis non debet formari definitio, ut formatur hæc, allumendo ly honoris, & ly aut utilitatis. Tum quia, ipsi illi termini necessario conveniunt in ratione aliqua communi. Unde per illam potius debet explicari meritum. Tum quia. Quamvis in merito sit formalitas nexûs cum persona cui fit illud meritum, est tamen etiam nexus cum ipsa mer ratione digni præmio: quia meritum & præmium, videntur relative habere se; meritumque hoc ipso quia meritum est meretur. Si meretur, aliquid meretur, adeoque præmium. Jam autem hæc duæ habitudines meriti si comparentur, videtur esse habitudo ad præmium prior, præhabitudine ad personam cui fit. Ratio. quia magis intrinsecum illud est; merito enim maxime intrinsecum est esse meriti, adeoque quod aliquid meretur consequenter per ordinem ad præmium; & sicut in bono ratio perfecti, prior est, quam ratio convenientis alteri, ita & in præsentis; quod universaliter ut dixi in hoc fundatur: quia extrinseca nunquam sunt priora: ratio autem meriti præmii, quantum ex illa actione est, non est quid illi extrinsecum: secus persona cui fit meritum. quod si ratio; personæ est extrinseca, & non prima. Ergo in definitione meriti poni non debuit: quia hæc procedit per prima.

ADDI potest. Quod meritum ex ratione sua formali non inferat, minoritatem; hinc & æquales, de se invicem mereri possunt, obsequium autem importat minoritatem. Ergo meritum per obsequium definiti non debuit. quidquid in oppositum velit Ovied. cont. r. n. r.

EXPLICAT 2. Vasq. Quod meritum sit actio laude digna. *Hec Explicatio*

NON SATISFACIT. Tum quia. Omne relativum non potest aliter, quam per ordinem ad suum terminum explicari; meritum autem est relativum ad præmium; præcipue quia interdum merita erga alterum facta laudamus, quamvis non sint respectu nostri meritum. Tum quia. Est quidem interdum meritum ad laudem præcisè, ita ut laus sit præmium actionis; sed non semper: cur non enim præter laudem alia mereamur æque ac alias laudem, quo casu verè erit meritum; & non erit meritum tantum laudis. Ergo per ly esse digni laude, non rectè explicatur meritum. Tum quia. Ut urget Oviedo citatus n. 6. meritum apprehenditur, ut conveniens supposito distincto ab opere.

(X) 2

ran-

rante; opus autem ut dignum laude, tantum apprehenditur, ut conveniens operanti. Quod autem dicit Mararius apud eundem; Etiam pecuniam in primum datam, habere rationem laudis, id non convincit; quia ly laus in acceptione humana non supponit pro pecunia. Et si quaecumque premia appellentur laudes. Formabitur quaestio de sola voce.

EXPLICATUR 3. Meritum. Quod sit actus laudabilis natus habere collationem primum. Utor potius termino, natus habere, quam exigens, primum, vel ad illud obligans: quia ly exigit, & ly obligat, supponit pro aliquo iustitiam, & tamen non intercedit inter Deum, & creaturam rigorosa iustitia, cum tamen intercedat rigorosum meritum.

PROBATUR. Bonitas explicationis. quia convenit omni, soli, & semper, videturque procedere per prima. Ex quo

INFERS. Meritum erga Deum automaton, esse actum supernaturalem laudabilem, natum habere à Deo collationem primum.

DICES 1. Admissimus alias, posse aliqua peccata cum invincibili hic & nunc ignorantia Dei poni; talis poterit elicere aliquam actionem honestam cum invincibili ignorantia Dei, quo posito. vel erit illa actio meritoria; vel non? si non erit, cur non? si erit; quomodo nata erit habere collationem primum, cum non habeat ordinem ad eum, respectu cuius sit meritum, non habendo scilicet ordinem ad Deum.

RESPONDERI potest. Quod illa actio adhuc nata erit habere collationem primum. Casu enim quo aliquis operetur nesciens quod hoc sit offensum, & tamen aliquis offendatur, poterit adferre evacuativum offensae: Nescivi te offendere. Jam autem in casu, quo aliquis operatur actionem bonam in se, & meritivam in se, certe, qui ceteroqui premiasset illam actionem, non poterit adferre titulum qui evacuet dignitatem ad primum. Nam poterit dicere: Nescivisti te premiandum; sed non poterit dicere: non dabo primum: quia nescivisti hanc actionem esse à me premiandam, & tamen fecisti: Cum in moralibus interdum exinde augeatur etiam primum; quod ex amore, non intuitu primum fecerit. Habebitque nexum cum primum ratione obligationis, vel pacti inducti de premiando tales actiones. Rursus primum in merito, ita se habet sicut poena in demerito. Sicut ergo puniendus aliquis poenam, sive sciat se puniendum sive non, iuste punietur; ita supposita bonitate actionis, nata habere rationem primum, quantum est ex illa, sive scias de dando primum, sive non, dignus eris primum. Quod ipsum in hoc resolvitur: quia quae se habent per modum sequelae, positae iis, respectu quorum habent se per modum sequelae, necessario proveniunt; hoc ipso enim non se haberent per modum sequelae. Unde si haberet se per mo-

dum sequelae offensae Dei ad actionem malam, ubicumque esset actio, mala illic esset offensae Dei; consequenter esset offensae Dei etiam peccatum philosophicum, quod negatum est alias. E contra: quia poena est sequens peccatum, hoc ipso, quia ponitur peccatum, erit poena. Quia autem etiam obligatio ad dandum primum, est quid sequens actionem dictam, sit ut necessario sequatur primum. Est ergo nexus cum premiante in illo opere inclusus ratione obligationis premiantis, quae obligatio habet se per modum sequelae. Ceterum formaliter est meritum, si quis sciens hoc esse meritum, ponat actionem, quantumvis etiam sine hac scientia formaliter mereatur; ad eum planè modum, quo formaliter est fur, qui sciens alienum accipit, licet formaliter sit injurius, si ex praecito titulo, quia alienum est, accipiat.

DICES 2. Revelat Deus se non daturum primum ullum, credatur hæc revelatio, illa actio credendi erit meritoria, & tamen non nata habere primum; cum non possit esse talis ille actus.

RESPONDETUR. Quantum ex vi actus de se spectati, est ille actus meritorius, licet ex accidenti, talis circumstantiationis, non sit meritorius.

DICES 3. Actio mala non rectè definitur, quod sit nata habere inflectionem poenae. Ergo nec definiendum meritum, quod sit natum habere primum.

RESPONDETUR. Si res sit de actione mala ut sic, verum est Antecedens. Disparitasque erit: quia datur in peccato prior formalitas dignitate poenae; non datur autem in merito prior formalitas praedicta. Si autem sit res de actione mala secundum quod illa est demeritum Negatur Antecedens.

INFERS. Distingui inter se impetrationem, meritum, satisfactionem: quia impetratio habet formalitatem precum, & supplicantis, perficiturque; tanquam ratione & Quo, precando. Merita autem non habent formalitatem precum; sed actionis jam definitae. Satisfactio item procedit secundum suppositionem poenae, ejusque abolitionem per recompensam. De his fufius Ripalda. d. 15. n. 6. Oviedo tract. 9. cont. 1. p. 5.

Quod attinet ad conditiones meriti, Plures numerantur, ut quod sit actus liber; alias non esset laudabilis, quae conditio non excludit, quominus actu aliquo etiam necessario possimus mereri, modò sit honestus, aut saltem alias capax libertatis: saltemque habeat libertatem contrarietatis, quod vel maxime procedit demerito in alio rerum ordine. Item quod debeat esse actus bonus, quae conditio est omnino necessaria. Addunt alii quod debeat esse in statu viatoris, & hæc conditio non est de ratione meriti ut sic. Certè enim Beati merentur nobis plura bona, & tamen sunt in termino. Nulla item im-

R. P.
THE MLC
zianows.
Tom. 1.
D. VI

plicancia, cur Beati etiam in cælo non possent sibi mereri? Imò defacto putant aliqui, quòd defacto animæ purgatorii sibi mereantur. Testis Ripal. d. 77. n. 29. citans S. Thomam Sotum, probabileq; id putat Suar. & Torrez, expresseque docet Suar. apud eundem, quòd viventibus beneficia mereantur. Imò Viegaz, Henring. Abul. probabileq; putat Torrez, Montefino, & alii. quòd etiam Enoch & Elias ad hunc usque diem mereantur. Cur non enim? quod enim dicitur superaturos illos merito Beatissimam & Apostolos, hoc negari facile poterit, magnitudo enim meriti non æstimatur tempore. Addit tamè Ripalda, incertū hoc esse: quia non fultum revelatione. Cæterum meritum præmii supernaturalis debet esse supernaturale, eò quòd inter naturale, & supernaturale, nulla sit proportio. Colligitur doctrina ex Tridentino, quòd docet Christum Jesum tanquam Caput in membra, & tanquam vitim in palmites iugiter virtutem influere, quæ virtus bona opera semper antecedit, comitatur & sequitur, & sine qua nullo pacto grata, & meritoria esse possent. Sed potestne id saltem divinitus, & pro alio rerum ordine fieri? Cajetan. & Med. affirmat. Negat Suar. & Vasq. & alii ex Nostris, & quidè quòd de condigno id non possit mereri. Ratio est: quia vel ex se, vel ex divino placito id haberent dicta merita: non ex se, quia sunt improporcionata; non ex divino placito: quia illud, si non sit radicalis proportio & dignitas, non potest dare operibus dignitatem. Potest quidem alligare se ad dandum supernaturale aliquid positis illis naturalibus actionibus, sed non secundum vim præmiandi, sed secundum meram liberalitatem, fidelitatemque, vique pacti ligatam, quo etiam sensu à nobis aliàs hæc propositio admittitur. Nec possunt actiones naturales habere rationem meriti de congruo: quia universales locutiones Patrum oppositū innuunt, quos vide apud Rip. d. 16. n. 5. Cujus rationem innuit idè n. 25. quia quòd est meritum de congruo potest accedente statu gratiæ vel pacti, reddi meritum de condigno. Ratio autem meriti de condigno ad præmium supernaturale, nunquā potest competere meritis naturalibus.

Potissima quæ tractatur conditio est. An ad meritum necessaria sit promissio præmii, an non? quòd attinet ad usum vocabuli; distinguenda sunt hæc, promissio, condonatio, acceptatio. Acceptatio est quid superius promissione: licet enim acceptatio præsupponat interdum promissionem, non semper tamen: quia potest acceptari quòd non erat promissum, datur tamen; hinc acceptatio tenet se penes eum qui accipit jus, vel quasi jus & titulum. Promissio vi vocis significat obligationem, quam aliquis in se sponte titulo vel iustitiæ, vel fidelitatis inducit, tenetque se penes eum qui acquirit debitum, vel quasi debitum; Condonatio im-

portat placitum secundum quòd unum negligitur alteri. Pro præsentis ergo quæritur, an ad meritum necessaria sit promissio ex parte præmiantis, quā se obliget ad dandum tale præmium, posita tali actione tanquam merito præmii. Affirmat Scotus, & post eum Pontius, q. 1. n. 11, & totā q. 4. Consentit Amicus cum Kon. d. dub. 4. n. 42. Negat Richard. Sotus Vasq. & alii.

Punctum Difficultatis 2.

Argumenta pro conditione meriti, quæ est Acceptatio.

1. ARGUMENTUM est Pontii, ab Auctore script. & Trident.

PRIMA est S. Pauli ad Rom. 8. *Existimo, inquit, quòd non sunt condignæ passionibus huius temporis ad futuram gloriam.* Idem habet 2. ad Corinth. 4.

RESPONDETUR. Aliud est quærere, an defacto facta sit promissio dandæ vitæ æternæ: hoc enim est verum; & aliud est quærere, an id sit de ratione meriti; nec id voluit S. Paulus. Deinde alia est hæc quæstio. An respectu ætuum ex se condignorum sit excessivum præmium & liberalissimum: hoc enim concedunt oppositi; & aliud, an independenter ab acceptatione habeant rationem laudabilis, & digni præmii secundum obligationem, sive hoc sit liberalissimum, sive non.

2. est Trid. ex Sess. 6. c. 16. Ubi docet Tridentinum, vitam æternam esse, & tanquam gratiam promissam.

RESPONDETUR. Defacto factam esse promissionem, sed inde non sequitur, quòd independenter ab illa non sit ratio meriti.

3. AUCTORITAS est Triden. Sess. 14. cap. 9. Ubi Trident. in divinæ magnificentiæ largitatem refert, quòd etiam temporalibus flagellis patienter latis, satisfacere valeamus.

RESPONDETUR. Id quòd attollit Tridentinum, non est, quòd divina acceptatio, vim dignitatemque merendi tribuat penes patienter latis, sed quia poena quæ talis, poterat repudiari à Deo, & esse tantum effectus ultionis divinæ.

Universaliterque dici potest ad omnes Auctoritates, quòd pertineat promissio ad meritum non tanquam radix meriti, sed tanquam aliquid connexum, illiusque completivum.

2. ARGUMENTUM ejusdem est, quia perfectissimum meritum, quòd potest in hac vita haberi, est actus charitatis supernaturalis diligendi Deum super omnia, & moriendi pro illo; hic autem actus non habet condignitatem ex se ad vitam æternam; est enim inferior conditione; & quoad naturam specificam & quoad durationem.

RESPONDETUR. Condignitatem radicalem habere illos actus ad vitam æternam independenter à promissione, licet non habeant condignitatem completam, adæquatam, obli-

(X) 3. gati-